

T(R)ÒP ICS

MARCEL·LÍ BORRELL
COL·LABORADOR PERIODÍSTIC

1 “Sarah Kane, escriptora cleptòmana”. Els manuals d’escriptura ho deixen clar: per poder escriure primer s’ha de llegir. Molt. Per tant, s’imposa el model, el plagi, “l’homenatge” als escriptors que ens han precedit. Beckett, l’ascètic nihilista, anava encara més lluny. Avisa que els mots són cadàvers fossilitzats i que, en néixer nosaltres, ja ens esperen vora el bressol. Els mots ens precedeixen i l’aprenentatge social no seria res més que apre(he)ndre paraules i pensar que són nostres. Això o inventar-se un vocabulari com Anthony Burgess. Per cert que l’in-

ventor de la “*Taronja Mecànica*” va fabular una divertida biografia de Shakespeare que acaba de publicar Ediciones Península. De res. Però de qui vull parlar és de Sarah Kane, una dona de teatre –actriu, directora, dramaturga– que va passar com un llampec escruixidor sobre l’escena i la vida. La Kane va néixer el 1971 a Anglaterra i se suïcida va el 1999. Tenia 28 anys. En el moment que va fer el darrer mutis pel foro, Kane havia escrit cinc obres teatrals: “*Blasted*” (Rebentats), “*Phaedra’s Love*” (L’amor de Fedra), “*Cleansed*” (Purificats), “*Crave*” (Ansia) i “*4:48 Psychosis*” (La psicosi de les 4.48 hores). Més un curtmetratge per a televisió, “*Skin*” (Pell). I punt. De 1995 a 1999. Malgrat la breu carrera, la ciutadana Kane deixa un rastre

fulgurant. Polèmic. S’autodefinia escriptora cleptòmana perquè “no es pot copiar els altres creadors, cal robar-los”. Les seves “víctimes”, Georg Büchner, Beckett, Harold Pinter, Howard Brenton, Shakespeare, la Bíblia. Amb maneres brutals, de violència verbal i física, les criatures sovint blasfemes de la Kane lluiten, ferotges, per aconseguir la impossible plenitud de l’amor, “*no me llenes el estómago, si no podés llenarme el corazón*”. I la por al buit, o no, de la transcendència definitiva. En els seus textos, Sarah presenta amors violents on el poder es converteix en decisió i mai no mostra una relació d’igual a igual. L’argentina Ediciones Artes del Sur acaba de publicar, en castellà rioplatense, les darreres peces de la Kane: “*Crave*” i “*4.48 Psi-*

cosis”, del 1998. A la Catalunya del Tripartit, Sarah Kane és de les autores postmodernes més robades. **2. “Spike Lee, cineasta atracador”**. Tot citant Shakespeare, el refinat lladregot que interpreta Clive Owen ens avisa sobre les tècniques prestidigitadores de l’art, sigui plàstic, literari, teatral o musical. Una cosa és el què, l’altra, el com. L’erràtic afroamericà Spike Lee maquina un atracament més que perfecte amb el seu darrer film, “*Plan oculto*”, que s’està projectant a Lleida (Lauren). Perquè el director assalta les constants del gènere d’atracs clàssics però, de fet, més que de plans ocults, Lee etziba un inquietant discurs sobre les maniobres ocultes d’un poder financer tèrbol, a l’ombra dels polítics títelles. Sarah Kane i Spike Lee, cleptòmana i atracador, ens alerten de les misèries humanes, ben polides, ben estrictes, ben podrides.

Revisió 7-5-06